

Orientering i skolan

Bidrag från Rune Larsson
2008-09-13

Orientering i skolan

13 september 2008

Nu har jag sett en inkompetent före detta kollega igen. Åtminstone var idrottsläraren ifråga partiellt inkompetent. Han arrangerade en idrottsdag med orientering för sina elever och skickade ut eleverna två och två. Med endast en karta per par!

För mig som gammal orienterare och idrottslärare är det ofattbart att en lärare kan göra något sådant med yrkeshedern i behåll. Den som inte har någon karta orienterar ju inte. För denna elev blir det frågan om skogspromenad.

”Har ni brist på kartor?”

Jag var tvungen att fråga kollegan. Svaret var att det fanns gott om kartor.

”Ungdomarna ska ha en karta per par för att träna problemlösning i grupp. De ska stanna upp, gemensamt titta på kartan och tillsammans fatta beslut om vägvalet.”

Jag häpnade inför svaret. Omsatt i klartext betyder det något av följande:

- ”Jag är allt för okunnig om vad orientering är för att fatta att det är viktigt med ständig kartkontakt. Dessutom inte att patrullen kommer till bättre och snabbare beslut om båda haft denna kartkontakt fram till den plats där man avgör vägvalet.
- Jag kan inte förstå att den som inte håller i kartan blir beroende av den som har kartan och att det sannolikt bara den som har kartan är den som orienterar medan den andre endast hänger med.
- Jag har varit för slö för att rita in kontrollerna på tillräckligt många kartor.
- Jag respekterar inte de svagpresterande eleverna tillräckligt för att anförtro dem en karta.
- Så här har vi alltid gjort på den här skolan.

Orientering är ett obligatoriskt moment enligt kursplanen. Simning är också obligatoriskt. Jag ser för min inre syn samme idrottslärare applicerandes samma metod på det årliga simprovet.

”Nu ska ni simma 200 meter. Ni ska vara två och två men bara den ene behöver vara i bassängen. För att ni ska få lära att lösa problem i grupp får ni fördela simmandet hur ni vill mellan er två.”

I min vision av detta kan jag se hur man i vissa par kommer överens om att den duktigaste av de två simmar hela sträckan själv medan den andre bara har behövt bli blöt av den obligatoriska tvagningen innan hon beträdde själva simhallen. Båda blir dock godkända på momentet simning på samma sätt som den som aldrig höll i kartan kan bli godkänd på momentet orientering.

Det finns ett gammalt ordspråk som lyder något i stil med att ”man ska inte kasta gurka när man sitter i växthus”;, eller så var det sten i glashus, jag minns inte så noga men jag var ju å andra sidan aldrig språklärare. Jag var idrottslärare på högstadiet i 18 år och min egen förmåga att undervisa i dans, bollspel och vissa andra kursplansobligatoriska moment kan möjligtvis ha fått någon att förklara mig partiellt inkompetent. Men alla mina elever dansade, spelade boll, hade redskapsgymnastik. Och alla mina elever fick var sin karta när de orienterade. Alla elever hade ett värde. Inte bara de dominanta. Är det förresten fler än jag som ser att ”två elever – en karta”; underblåser ett dominansbeteende?

Vi idrottslärare i Sverige slutade för 30 år sedan låta eleverna välja lag själva. Låt nästa steg på utvecklingsskalan bli att respektera varje elev så mycket att han eller hon får en egen karta när de ska orientera!